

PRAVNI VJESNIK

Časopis za pravne i društvene znanosti
Pravnog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Journal of Law and Social Sciences of the Faculty of Law
Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Pravni vjesnik, br. 1/2021

Special issue: Consensual Justice in Croatian Criminal Procedure

Posebno izdanje: Konsenzualna pravda u hrvatskom kaznenom postupku

PRAVNI VJESNIK

Časopis za pravne i društvene znanosti
Pravnog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Journal of Law and Social Sciences of the Faculty of Law
Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

ISSN 1849-0840 (*Online*)
ISSN 0352-5317 (*Tisak / Print*)

Izdavač / Publisher

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Pravni fakultet Osijek
Stjepana Radića 13, Osijek

Uredništvo / Editorial Board

izv. prof. dr. sc. Ivana Tucak (glavna i odgovorna urednica / Editor in Chief)
doc. dr. sc. Davor Muhvić (izvršni urednik / Executive Editor)
izv. prof. dr. sc. Dubravka Akšamović; izv. prof. dr. sc. Anita Blagojević; prof. dr. sc. Miro Gardaš; izv. prof. dr. sc. Jelena Legčević; prof. dr. sc. Mira Lulić; prof. dr. sc. Boris Ljubanović; prof. dr. sc. Nihada Mujić Mehičić; prof. dr. sc. Rajko Odobaša; prof. dr. sc. Renata Perić; izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević; prof. dr. sc. Branka Rešetar; prof. dr. sc. Aleksandra Vasilj; prof. dr. sc. Mario Vinković; izv. prof. dr. sc. Igor Vuletić; doc. dr. sc. Predrag Zima; izv. prof. dr. sc. Nikol Žiha; prof. dr. sc. Mirela Župan

Lektorica za radove / sažetke na hrvatskom jeziku / Croatian Language Editor

izv. prof. dr. sc. Marica Liović

Mladi urednik / Junior Editor

Toni Pranić, mag. soc.

Međunarodno Uredništvo / International Editorial Board

Kadriye Bakirci, Faculty of Law Hacettepe University Ankara, Turkey,
Fiona C. Beveridge, School of Law, University of Liverpool, Great Britain, Beveridge
Jolanta Bieliauskaitė, Institute of Public Law, Mykolas Romeris University, Lithuania
Nicola Colacino, Facolto di Scienze Politiche, Università "Niccolo Cusano" - telematica Roma, Italy,
Fernando Galindo Ayuda, University of Zaragoza, Spain
Philip Genty, Columbia Law School New York, USA
Jasminka Hasanbegović, University of Belgrade, Faculty of Law, Serbia
Marko Novak, Nova Univerza, European Faculty of Law,
Marijan Pavčnik, University of Ljubljana Faculty of Law, Constitutional Court of the Republic of Slovenia, Slovenia
Gerald G. Sander, Hochschule für öffentliche Verwaltung und Finanzen, Ludwigsburg, Germany
Erdősné Szeibert Orsolya, ELTE Budapest, Hungary,
Carlos Nunes Silva, University of Lisbon, Portugal,
Aashish Srivastava, Monash Business School, Monash University, Melbourne, Australia
Ilaria Viarengo, University of Milan, Italy.
Aline Beltrame de Moura, Federal University of Santa Catarina, Brazil

Koordinatorica Uredništva / Editorial Board Coordinator

Ljiljana Siber, knjižn. savjetnica, mag. bibl., mag. iur.

Tehnička potpora / Technical Support

Marija Dijanović, bacc. ing. tech. inf.

Tehnički urednik / Technical Editor

Dražen Dujak, dipl. knjižničar, mag. informatol.

Tajnica Uredništva / Editorial Board Secretary

Manda Mađarić

Lektorica sažetaka na engleskom jeziku / English Abstracts Proofreading

doc. dr. sc. Dubravka Papa

Adresa Uredništva / Address of the Editorial Board

Pravni fakultet Osijek

Stjepana Radića 13, Osijek, Republika Hrvatska

phone: +385 (0)31 224 500, fax: +385 (0)31 224 540

URL <https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/pravni-vjesnik/index>

E-pošta: vjesnik@pravos.hr

Časopis izlazi u 4 broja na godinu (cijena četverbroja 120,00 kn)

The subscription rate for an annual volume of four issues of the Journal is 60.00 € (euro) for legal and natural persons.

Narudžbenice slati na adresu Uredništva, a novac uplatiti na žiro račun IBAN HR8023400091100163962 /

Please mail the subscription order form to the address of the editorial board, and effect payment to the bank account no: IBAN HR8023400091100163962.

Naklada 100 primjeraka / Printed in 100 copies

Indeksiranost / Indexed in:

Academic Search Complete (EBSCO Information Services, Ipswich, Massachusetts, USA); Academic Search Ultimate (EBSCO Information Services, Ipswich, Massachusetts, USA); CEEOL (Central and Eastern European Online Library GmbH, Frankfurt am Main, Germany); Directory of Open Access Journals (DOAJ) (Infrastructure Services for Open Access, UK); ERIH PLUS (Norwegian Centre for Research Data, Bergen, Norway); HeinOnline Law Journal Library (William S. Hein & Co. Inc., USA); ProQuest Research Library (ProQuest LLC, Ann Arbor, Michigan, USA); ProQuest Sociological Abstracts (Pro Quest LLC, Ann Arbor, Michigan, USA); ProQuest Worldwide Political Science Abstracts (ProQuest LLC, Ann Arbor, Michigan, USA); Web of Science - Emerging Sources Citation Index (Clarivate Analytics, Philadelphia, Pennsylvania, USA).

Grafička obrada i tisak / Graphics Processing and Printing

Krešendo, Osijek

Pravni vjesnik

Pravni vjesnik is licensed under a Creative Commons

Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

CONTENTS

Elizabetha Ivičević Karas, Ante Novokmet, Igor Martinović JUDGMENT BASED ON AGREEMENT OF THE PARTIES IN CROATIAN LAW: A CRITICAL ANALYSIS FROM THE COMPARATIVE LEGAL PERSPECTIVE	11
Elizabetha Ivičević Karas, Zoran Burić, Matko Pajčić COLLABORATORS OF JUSTICE: COMPARATIVE LEGAL SOLUTIONS AND CROATIAN CRIMINAL PROCEDURAL LAW	35
Zlata Đurđević, Marin Bonačić, Marija Pleić RULE OF LAW CONCERNS IN CROATIAN PENAL ORDER PROCEDURE LINKED TO DEPRIVATION OF LIBERTY, JUDICIAL CONTROL, ADMISSIBILITY OF EVIDENCE AND PROCEDURAL RIGHTS	57
Zoran Burić, Marija Pleić, Ivana Radić CONDITIONAL DEFERRAL (AND WITHDRAWAL) OF CRIMINAL PROSECUTION FROM NATIONAL AND COMPARATIVE LEGAL PERSPECTIVE	83
Igor Martinović, Ivana Radić DEFENDANT'S CONFESSION AT THE MAIN HEARING IN CROATIAN AND COMPARATIVE LAW: JUST ANOTHER PIECE OF EVIDENCE, GUILTY PLEA OR A TACIT AGREEMENT?	105

SADRŽAJ

Elizabeta Ivičević Karas, Ante Novokmet, Igor Martinović PRESUDA NA TEMELJU SPORAZUMA STRANAKA U HRVATSKOM PRAVU: KRITIČKA ANALIZA IZ POREDBENOPRAVNE PERSPEKTIVE	11
Elizabeta Ivičević Karas, Zoran Burić, Matko Pajčić SURADNICI PRAVOSUĐA: POREDBENOPRAVNA RJEŠENJA I HRVATSKO KAZNENO PROCESNO PRAVO	35
Zlata Đurđević, Marin Bonačić, Marija Pleić UPITNOST VLADAVINE PRAVA U HRVATSKOM POSTUPKU ZA IZDAVANJE KAZNENOG NALOGA U VEZI S ODUZIMANJEM SLOBODE, SUDSKOM KONTRLOM, ZAKONITOŠĆU DOKAZA I POSTUPOVNIM PRAVIMA	57
Zoran Burić, Marija Pleić, Ivana Radić UVJETNA ODGODA (I ODUSTANAK) OD KAZNENOG PROGONA U NACIONALNOJ I KOMPARATIVNO PRAVNOJ PERSPEKTIVI	83
Igor Martinović, Ivana Radić PRIZNANJE OPTUŽENIKA NA GLAVNOJ RASPRAVI U HRVATSKOJ I POREDBENOPRAVNIM SUSTAVIMA: SAMO JOŠ JEDAN DOKAZ, PRIZNANJE KRIVNJE ILI PREŠUTNI SPORAZUM?	105

EDITORIAL

Dear readers,

In front of you is a special issue of the *Journal of Law* entitled, “Consensual Justice in Croatian Criminal Procedure”, which, in five published studies, addresses various forms of consensual procedures in Croatian criminal procedural law. The authors, prominent scholars from all four law faculties in the Republic of Croatia, question the basic aspects of certain forms of consensual procedures primarily through theoretical, comparative and normative approaches but also through the analysis of case law, taking into account European legal standards and basic principles of contemporary criminal procedure law. These articles are the result of a research project of the Faculty of Law, University of Zagreb — “Systematic approach to models of negotiated justice in Croatian criminal procedure – NegJusCro” — which is funded by the Croatian Science Foundation. Project activities are aimed at a systematic scientific analysis of the issue of consensual justice in Croatian criminal procedure law in order to consider the critical shortcomings of the existing normative framework and practice of Croatian judicial bodies to propose concrete legislative changes for the better and clearer regulation of various consensual procedures in Croatian law — both at the normative level and in practice.

The first of the five papers is dedicated to the classic plea-bargaining in criminal proceedings — a judgment based on the agreement of the parties. Authors *Elizabeta Ivičević Karas*, *Ante Novokmet* and *Igor Martinović* use a comparative approach to analyze some problematic aspects of the agreement in order to determine whether the Croatian model of this consensual procedure has some specific features that may differ from the analyzed solutions in comparative law and whether these specific features actually cause certain theoretical and practical problems. The paper of *Elizabeta Ivičević Karas*, *Zoran Burić* and *Matko Pajčić*, also through a comparative legal perspective, discusses the procedural position of “collaborators of justice” — (potential) suspects or defendants who choose to cooperate with the authorities by contributing to the detection and prosecution of other serious crimes and perpetrators, primarily by testifying before the court. Special attention was paid to certain issues of the legality of the examination of a crown witness and a person with witness immunity from the practice of the Supreme Court of the Republic of Croatia. Authors *Zlata Đurđević*, *Marin Bonačić* and *Marija Pleić* consider the penal order in Croatian law in their paper and from a comparative perspective, comprehensively analyzing the legislative framework and jurisprudence in order to determine the peculiarities of the penal order in Croatia, focusing on the shortcomings of the existing normative framework and practice. Special attention is given to the requirements for the issuing of the penal order, the judicial control of the indictment requesting a penal order, the defense rights in the proceedings before issuing a penal order and the position of the victim. *Zoran Burić*, *Marija Pleić* and *Ivana Radić* wrote a paper about the conditional deferral (and withdrawal) from criminal prosecution, considering the usefulness and purposefulness of that institute in a comparative context, taking into account the criminal offenses to which it can be applied, the role of the court, the rights of the defendant and the position of the victim. A paper devoted to the effects of the defendant’s admission of guilt during the criminal proceedings was written by *Igor Martinović* and *Ivana Radić*. It discusses the impact and legal consequences of a guilty plea in continental European and Anglo-American law, in particular

the position of the accused after the confession given at the trial, the effects of the confession, the role of the court in further proceedings and the rights of the victim.

The exceptional commitment of the authors to the realization of the set project tasks can already be seen from such a short presentation of individual papers. We believe that by dedicating a special issue of the *Journal of Law* to this interesting and above all current topic — of such importance for the Croatian legal order, as was noticed and supported by the Croatian Science Foundation — we will encourage further discussion on the importance and purpose of various consensual forms in Croatia as well in continental Europe.

Ivana Tucak, PhD, Associate Professor,
Editor-in-Chief

UVODNIK

Poštovano čitateljstvo,

pred vama je poseban broj *Pravnog vjesnika* pod naslovom „Konsenzualna pravda u hrvatskom kaznenom postupku“, koji kroz pet znanstvenih radova raspravlja o različitim oblicima konsenzualnih postupaka u hrvatskom kaznenom procesnom pravu. Autori, redom istaknuti znanstvenici sa sva četiri pravna fakulteta u Republici Hrvatskoj, propituju temeljne aspekte pojedinih oblika konsenzualnih postupaka prvenstveno teorijskim, poredbenopravnim i normativnim pristupom, ali i analizirajući sudsku praksu te uzimajući u obzir europske pravne standarde i temeljna načela suvremenog kaznenog procesnog prava. Riječ je o člancima koji su rezultat rada na znanstveno-istraživačkom projektu Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu „Sustavni pristup modelima konsenzualne pravde u hrvatskom kaznenom postupku – *NegJusCro*“ koji je financiran sredstvima Hrvatske zaklade za znanost. Aktivnosti na projektu usmjerene su prema sustavnoj znanstvenoj analizi problematike nagodbi u hrvatskom kaznenom procesnom pravu kako bi se razmotrili kritični nedostaci postojećeg normativnog okvira i prakse hrvatskih pravosudnih tijela u cilju predlaganja konkretnih zakonodavnih promjena za bolje i jasnije uređenje različitih konsenzualnih postupaka u hrvatskom pravu – i na normativnoj razini i u praksi.

Prvi od pet radova posvećen je klasičnoj nagodbi u kaznenom postupku – presudi na temelju sporazuma stranaka. Autori *Elizabeta Ivičević Karas*, *Ante Novokmet* i *Igor Martinović* kroz poredbeni pristup analiziraju pojedine problematične aspekte nagodbe kako bi se utvrdilo ima li hrvatski model ovog konsenzualnog postupka neka specifična obilježja koja se možda razlikuju od razmatranih europskih poredbenopravnih rješenja te uzrokuju li upravo ta specifična obilježja određene teorijske i praktične probleme. U radu autora *Elizabete Ivičević Karas*, *Zorana Burića* i *Matka Pajčića*, također kroz poredbenopravnu perspektivu, razmatra se procesni položaj „suradnika pravosuđa“ – (potencijalnih) osumnjičenika ili optuženika koji odluče surađivati s tijelima kaznenog progona doprinoseći otkrivanju i kaznenom progonu drugih teških kaznenih djela i počinitelja, prvenstveno svjedočenjem pred sudom. Posebna pozornost dana je pojedinim pitanjima zakonitosti ispitivanja krunskog svjedoka i osobe s imunitetom svjedoka iz prakse Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Autori *Zlata Đurđević*, *Marin Bonačić* i *Marija Pleić* u radu o kaznenom nalogu u hrvatskoj i poredbenoj perspektivi sveobuhvatno analiziraju zakonodavni okvir i sudsku praksu kako bi se utvrdile osobitosti hrvatskog uređenja kaznenog naloga, a posebno nedostaci postojećeg normativnog okvira i prakse. Posebna pozornost posvećena je pretpostavkama za izdavanje kaznenog naloga, sudskoj kontroli optužnice kojom se traži izdavanje kaznenog naloga, pravima obrane u postupku prije izdavanja kaznenog naloga i položaju žrtve. O uvjetnoj odgodi (odustanku) od kaznenog progona rad su napisali *Zoran Burić*, *Marija Pleić* i *Ivana Radić* sagledavajući u poredbenom kontekstu korisnost i svrhovitost tog instituta te uzimajući u obzir kaznena djela na koja se može primijeniti, ulogu suda, prava okrivljenika i položaj žrtve kaznenog djela. Rad posvećen učincima okrivljenikova priznanja krivnje tijekom rasprave u kaznenom postupku napisali su *Igor Martinović* i *Ivana Radić*. U njemu razmatraju utjecaj i pravne posljedice priznanja krivnje u kontinentalno-europskom i angloameričkom pravu, a posebice položaj optuženika nakon priznanja danog na raspravi, učinke priznanja, ulogu suda u daljnjem postupku i prava žrtve kaznenog djela.

Već iz ovako načelno prikazanih tema pojedinih radova vidljiva je iznimna predanost autora ostvarivanju zacrtanih projektnih zadataka. Posvećujući poseban broj *Pravnog vjesnika* ovoj zanimljivoj i nadasve aktualnoj temi, čiju je važnost za hrvatski pravni poredak uočila i podržala Hrvatska zaklada za znanost, vjerujemo da ćemo potaknuti daljnju raspravu o značaju i o svrhovitosti različitih konsenzualnih oblika postupanja kako u Hrvatskoj tako i kontinentalno-europskom okruženju.

Izv. prof. dr. sc. Ivana Tucak,
glavna urednica